

ความเป็นครู

Self Actualization for Teachers

B0050854

ห้องสมุดวทพ.นครราชสีมา

รองศาสตราจารย์บัณฑิต ชุ่มจิต

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1	
ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับความเป็นครู	1
องค์ประกอบของความเป็นครู	2
ความหมายของคำว่า “ครู”	3
ความหมายของคำว่า “อาจารย์”	6
ความหมายของคำที่เกี่ยวข้องกับคำว่า “ครู-อาจารย์”	10
งานท้าทายในการเป็นครู	11
สาเหตุที่ทำให้ครูเกิดความเครียดในการทำงาน	13
ประเภทของครู	16
านิสงส์ของความเป็นครู	23
บทที่ 2	
การพัฒนาสู่ความเป็นวิชาชีพครู	27
ความหมายของการพัฒนา	28
อาชีพครูเป็นอาชีพขั้นสูงหรือวิชาชีพ	30
ความสำคัญของการพัฒนาครู	32
หลักการพัฒนาครู	33
วิวัฒนาการของการพัฒนาครู	34
ปัจจัยแวดล้อมเพื่อการพัฒนาครู	41
งานท้าทายในการพัฒนาครู	48
บทที่ 3	
ความสำคัญของความเป็นครู	51
ความสำคัญของความเป็นครู	52
สมญานามที่เน้นให้เห็นความสำคัญของครู	54
ความสำคัญของครูในฐานะเป็นวิศวกรสังคม	61

	ความสำคัญของครูต่อการพัฒนาเยาวชน	65
	ความสำคัญของครูต่อการพัฒนาสังคม	66
	ความสำคัญของครูต่อการพัฒนาการเมืองการปกครอง	67
	ความสำคัญของครูต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ	68
	ความสำคัญของครูต่อการส่งเสริมความมั่นคง ทางศาสนาและวัฒนธรรม	69
บทที่ 4	บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของครู	73
	ความหมายของคำว่า “บทบาท” “หน้าที่” และ “ความรับผิดชอบ”	73
	บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของครูตามรูปคำภาษาอังกฤษ “TEACHERS”	76
	บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของครูตามหลักคำสอน ในพระพุทธศาสนา	84
	หน้าที่และความรับผิดชอบของครูตามทัศนะของบุคคลทั่วไป	86
บทที่ 5	การเสริมสร้างศักยภาพและสมรรถภาพความเป็นครู	93
	คุณสมบัติด้านความรู้	94
	คุณสมบัติด้านบุคลิกภาพ	100
	คุณสมบัติด้านสุขภาพอนามัย	110
บทที่ 6	คุณลักษณะของครูที่ดี	123
	คุณลักษณะของครูที่ดีตามหลักคำสอนในพระพุทธศาสนา	124
	คุณลักษณะของครูที่ดีตามพระราชดำรัส	127
	คุณลักษณะของครูที่ดีตามพระราโชวาท	128
	คุณลักษณะของครูที่ดีตามทัศนะของบุคคลทั่วไป	132
	คุณลักษณะของครูที่ดีจากผลการวิจัย	133
	คุณลักษณะของครูแห่งชาติ	136
	คุณลักษณะของครูต้นแบบ	138
	คุณลักษณะของครูที่ดีในยุคโลกาภิวัตน์	141

บทที่ 7	คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และจรรยาบรรณของวิชาชีพครู	151
	ความหมายของคุณธรรม/จริยธรรม	152
	ความสำคัญของคุณธรรม/จริยธรรม	155
	คุณธรรมสี่ประการสำหรับคนไทย	158
	หลักพุทธธรรมเพื่อความเป็นครู	160
	การพัฒนาคุณธรรม/จริยธรรมของครู	182
	การเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพครู	188
	จรรยาบรรณของวิชาชีพครู	202
บทที่ 8	ประชาคมและบุคคลแห่งการเรียนรู้	207
	ประชาคมแห่งการเรียนรู้	209
	ลักษณะสำคัญของประชาคมหรือองค์กรแห่งการเรียนรู้	210
	หลักการสร้างประชาคมแห่งการเรียนรู้	211
	ประเภทของแหล่งเรียนรู้	213
	ความสำคัญของแหล่งความรู้	213
	ประโยชน์ของแหล่งความรู้	213
	รูปแบบการจัดแหล่งเรียนรู้	215
	กลยุทธ์การสร้างเสริมองค์กรแห่งการเรียนรู้	215
	การจัดแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน	215
	แนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา	216
	ขั้นตอนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา	220
	การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้	220
	คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้	222
	แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียน เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้	224

บทที่ 9	การเป็นผู้นำทางวิชาการ	229
	ความหมายของผู้นำ	230
	ประเภทของผู้นำ	231
	ผู้นำทางการศึกษา	233
	คุณสมบัติของผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพ	235
บทที่ 10	สรุปสาระสำคัญของความเป็นครูวิชาชีพ	259
	สร้างความตระหนัก	260
	เสริมความรักความเป็นครู	262
	เพิ่มพูนความรู้ให้แก่ตน	265
	อบรมฝึกฝนวิธีสอน	266
	เอื้ออาทรเมตตาศิษย์	268
	ตามติดสภาวะการณ์บ้านเมือง	270
	ปฏิบัติตนฟูเฟื่องตามจรรยาบรรณครู	271
	ดำรงอยู่อย่างผู้ทรงศีล	273
	ไม่เหยียดหยามดูหมิ่นเพื่อนร่วมงาน	275
	ร่วมมือประสานกับชุมชน	278
บทที่ 11	กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา	287
	พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	
	และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ..	288
	กฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ	
	พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	299
	พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545	300
	ประกาศออกตามความในพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ	
	พ.ศ. 2545	300
	พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ	
	พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553	301

กฎกระทรวงและประกาศออกตามความในพระราชบัญญัติ	
ระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546	303
พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546	306
ประกาศออกตามความในพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา	
พ.ศ. 2546	312
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	
พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551	
(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553	313
พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	317
พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา	
ตามอัธยาศัย พ.ศ. 2550	318
บรรณานุกรม	321
ภาคผนวก	327
ประวัติผู้เขียน	348